

Miljøstyrelsen via mst@mst.dk

Hørings svar til udkast til forvaltningsplanen for mink, mårhund og vaskebjørn - j.nr. MST-854-00215.

Opfordring til at overveje biologisk bekæmpelse. Overvejelser om frygtens drivkraft.

I udkastet til forvaltningsplan synes der ikke at være gjort tanker om at benytte de invasive dyrs naturlige fjender til at bekæmpe dem. Til bekæmpelse af vaskebjørnen er ulven en oplagt kandidat. Kunne ulve i større tal leve her, ville de kunne medvirke til at holde vaskebjørnenes antal nede. I forlængelse heraf måtte det da overvejes, hvor mange ulve, vi kan bære at have i vores natur.

Det er noget, vi allerede har fået en god fornemmelse af med den stående ulvedebat. Et væsentligt element i denne debat er den frygt, som dele af befolkningen føler ved ulvenes tilstedeværelse.

Det antages, at den invasive mink ikke kan udryddes fra Danmarks natur – kun begrænses. Den hidtidige indsats mod mårhundens udbredelse har, på trods af tilsidesættelsen af flere jagtetsiske regler og stærk opmuntring til frivillige jægere om at gøre en indsats for bekæmpelsen, ikke båret den ønskede frugt. Jylland er tabt til mårhunden.

Hvis disse tre invasive arter skal bringes under kontrol ved afskydning, også under et fremtidigt scenarie, hvor vaskebjørnen viser sig med større hyppighed i landet, så vil det kræve en væsentligt forøget jagtindsats. Er en optrappet jagtindsats ikke i sig selv også frygtfremkaldende? Jægerforbundet ønsker sig natkikkertsigter, så man kan jage dyrene i mørke. I så fald vil befolkningen kunne støde på aktive jægere døgnet rundt. I forvejen er lyd dæmpere på rifler blevet lovlige, så lyden af skud ikke i samme grad som tidligere virker advarende om jagtlig aktivitet. Mange lydløse riffel-skud i nattens mørke – er det ikke også skræmmende?

Frygten for ulve er i høj grad baseret på de skadevirkninger, ulvene ses at have på dyreopdræt. Her har hegnsløsninger ikke vist sig effektive nok, og der er også eksempler på, at fårefolde slet ikke ulvehegnes i områder, der ikke er udpeget som risikozoner og derfor ikke modtager statsligt tilskud til etablering af de bekostelige hegn. Dyreholdene ville kunne sikres ved opdræt og indsættelse af de hyrdehundetyper, som er særligt fremavlede til netop at holde ulve borte. Men nogle af disse hunde er blevet forbudt, fordi man har villet imødekomme dele af befolkningens frygt for dem. Kunne hundene frit anskaffes, trænes og bruges, ville risikoen ved ulvenes tilstedeværelse kunne nedbringes.

Frygt spiller en rolle i alle disse forhold. Også i udgangspunktet er planen her baseret på frygt: Frygten for, at disse arters tilstedeværelse nedbringer biodiversiteten, truer eller udrydder hjemmehørende arter, bringer sygdomme med sig. Måske er der noget at hente ved i overvejelserne også at medtage de andre frygtkategorier, som står i vejen for en biologisk bekæmpelse.

Fordelen ved den biologiske bekæmpelse – naturligvis forudsat den ellers lykkes – er, at den bringer balance mellem arterne, uden at mennesker behøver rende rundt derude med kikkerter og våben og fælder og ude af trit med den jagtetik, vi ellers normalt hylder.
